

Warszawa, dnia 9 listopada 2012 r.

Grupa Posłów
na Sejm RP
Klubu Poselskiego
„Ruch Palikota”

**Szanowna Pani
Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej
Polskiej**

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. oraz na podstawie art. 32 ust. 2 Regulaminu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy o :

o zmianie ustawy – Prawo zamówień publicznych

Na podstawie art. 34 ust. 1 Regulaminu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy posła JerzyBorkowski.

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy – Prawo zamówień publicznych

Art. 1. W ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655, z późn. zm.) art. 91 ust. 2 przyjmuje brzmienie:

„2. Kryteriami oceny oferty są cena albo cena i inne kryteria odnoszące się do przedmiotu zamówienia, w szczególności jakość, funkcjonalność, parametry techniczne, innowacyjność proponowanych rozwiązań, zastosowanie najlepszych dostępnych technologii w zakresie oddziaływania na środowisko, koszty eksploatacji, serwis oraz termin wykonania zamówienia.”;

Art. 2. Do spraw wniesionych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

U Z A S A D N I E N I E

1. Cele projektu

Celem projektowanej regulacji jest dokonanie takich zmian w Prawie zamówień publicznych, które doprowadzą do tego, że jednym z kryteriów oceny ofert składanych przez wykonawców będzie „innovacyjność proponowanych rozwiązań”. Celem niniejszego projektu ustawy jest więc wskazanie instytucjom zamawiającym wyraźnej wytycznej, by preferowały tych oferentów, którzy będą przedstawiać rozwiązania innowacyjne, przez co wytworzy się popyt na innowacje. Z łatwością można przewidzieć, że dzięki istnieniu zapotrzebowania na rozwiązania innowacyjne, więcej podmiotów gospodarczych będzie takie rozwiązania opracowywać. Projektodawcy chcą więc doprowadzić do sytuacji, w której przedsiębiorcy ubiegający się o udzielenie zamówienia będą przedstawiać zamawiającemu rozwiązania w możliwie największym stopniu innowacyjne. W ocenie projektodawców propagowanie rozwiązań innowacyjnych ma fundamentalne znaczenie dla osiągnięcia trwałego wzrostu gospodarczego oraz dla budowy gospodarki opartej na wiedzy. Projektodawcy uważają więc, że także w Prawie zamówień publicznych powinny znajdować się normy prawne, które przyczyniłyby się do tego, że udział w rynku zamówień publicznych byłby w możliwie największym stopniu uzależniony od zaprezentowania przed podmioty ubiegające się o udzielenie zamówienia rozwiązań, mających charakter innowacyjny.

2. Rzeczywisty stan w dziedzinie, stanowiącej przedmiot regulacji

Obecnie zgodnie z art. 91 ust. 2 ustawy – Prawo zamówień publicznych, kryteriami oceny ofert są „cena albo cena i inne kryteria odnoszące się do przedmiotu zamówienia, a w szczególności: jakość, funkcjonalność, parametry techniczne, zastosowanie najlepszych dostępnych technologii w zakresie oddziaływania na środowisko, koszty eksploatacji, serwis oraz termin wykonania zamówienia”.

Ustawodawca wskazuje zatem, że instytucja zamawiająca oceniając oferty złożone przez podmioty ubiegające się o udzielenie zamówienia albo może kierować się wyłącznie ceną, albo „ceną i innymi kryteriami odnoszącymi się do przedmiotu zamówienia”. W sytuacji gdy zamawiający zdecyduje się wybrać drugą ze wskazanych możliwości, a więc gdy zdecyduje się na to, by na wybór oferty oprócz ceny wpływ miały także inne kryteria, to wówczas zamawiający może znaleźć w Prawie zamówień publicznych pewne wskazówki w

zakresie tego jakie kryteria odnoszące się do przedmiotu zamówienia mogą być istotne przy wyborze oferty. Ustawodawca wskazuje bowiem pewien przykładowy katalog kryteriów, które mogą być stosowane przy ocenie ofert składanych przez wykonawców.

Warto więc zastanowić się nad tym czy wymienione w ustawie przykładowe kryteria odnoszące się do przedmiotu zamówienia, wskazują instytucji zamawiającej właściwe wytyczne co do tego jakie kryteria oceny ofert powinny mieć decydujące znaczenie. Należy zwrócić uwagę, że wśród niewątpliwie ważnych kryteriów, jakimi są „jakość” czy „funkcjonalność”, pominięte zostało jedno bardzo istotne kryterium, jakim jest „innovacyjność proponowanych rozwiązań”.

Tymczasem w obecnej sytuacji gospodarczej rozwiązania o charakterze innowacyjnym powinny być szczególnie wspierane. W warunkach globalnej gospodarki szczególnie trudna dla polskich przedsiębiorców jest konkurencja z firmami z Chin czy z Indii, które często oferują najtańsze produkty i usługi. Niska cena tych produktów niejednokrotnie wynika z ich niskiej jakości. Firmom z Chin niską cenę oferowanych usług udaje się osiągnąć także dzięki sztuczemu zaniżaniu kosztów pracy, co jest często związane z bardzo dużymi wyrzeczeniami po stronie pracowników.

Nie jest więc właściwym wyborem, konkurowanie z Chinami czy Indiami ceną produktu oraz kosztami pracy. Należy wyraźnie zaznaczyć, że model chiński nie jest, nigdy nie był i nigdy nie powinien stać się modelem europejskim. Polskie i europejskie firmy – w przeciwieństwie do konkurencji z Chin - przewagę powinny zdobywać dzięki jakości oferowanych usług oraz dzięki ich innowacyjności. Preferowane powinny być więc te podmioty gospodarcze, które prezentują nowoczesne technologicznie rozwiązania o najwyższym stopniu innowacyjności.

Należy dodać, że wśród czołowych przedstawicieli nauk ekonomicznych panuje powszechna zgoda co do tego, że propagowanie rozwiązań innowacyjnych przyczynia się do osiągnięcia trwałego wzrostu gospodarczego. Postęp nie tylko gospodarczy, ale przede wszystkim cywilizacyjny dokonuje się bowiem przede wszystkim dzięki promocji innowacyjności i nowoczesnych technologii. W strategii „Europa 2020”, określającej długookresowe kierunki rozwoju gospodarczo-społecznego Unii Europejskiej, jednoznacznie wskazano, że budowa gospodarki opartej na wiedzy oraz promocja rozwiązań innowacyjnych ma kluczowe znaczenie dla osiągnięcia trwałego rozwoju gospodarczego.

Rolą ustawodawcy jest więc stworzenie systemu zachęt dla przedsiębiorców do przedstawiania przez nich rozwiązań o charakterze innowacyjnym. Także przy udzielaniu zamówień publicznych faworyzowane powinny być te podmioty, które proponują rozwiązania

w możliwie największym stopniu innowacyjne. Pominięcie kryterium innowacyjności w katalogu przykładowych kryteriów oceny ofert składanych przez wykonawców ubiegających się o udzielenie zamówienia stanowi bez wątpienia istotną lukę prawną wymagającą odpowiedniego uzupełnienia.

3. Różnica między dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym

W poprzednim punkcie uzasadnienia wskazano, że konieczne jest wprowadzenie w ustawodawstwie rozwiązań sprzyjających budowie gospodarki opartej na wiedzy, w której szczególnie promowane są rozwiązania innowacyjne. Niewątpliwie rolą państwa jest tworzenie odpowiednich zachęt do przedstawiania przez przedsiębiorców innowacyjnych rozwiązań. Również w Prawie zamówień publicznych powinno być wyraźnie wskazane, że innowacyjność proponowanych rozwiązań jest istotnym kryterium, które należy uwzględniać przy udzielaniu zamówień publicznych. Dlatego też w przedstawionym projekcie ustawy proponuje się odpowiednią zmianę art. 91 ustawy – Prawo zamówień publicznych, polegającą na dopisaniu „innowacyjności proponowanych rozwiązań” do katalogu przykładowych kryteriów oceny ofert przedstawionych przez osoby ubiegające się o udzielenie zamówienia. Dopisanie tego kryterium będzie stanowić wyraźną wytyczną dla instytucji zamawiających, by oceniając oferty złożone przez wykonawców kierowały się również kryterium „innowacyjności proponowanych rozwiązań”.

4. Przewidywane skutki prawne, gospodarcze i społeczne projektu

Dodanie do katalogu możliwych kryteriów oceny ofert, kryterium „innowacyjności” wyznaczy zamawiającym jasną wytyczną, by w każdym przypadku gdy jest to możliwe odwoływali się także do tego kryterium. Choć również w świetle obecnie obowiązujących przepisów niewykluczone jest stosowanie kryterium „innowacyjności proponowanych rozwiązań”, to jednak brak wskazania tego kryterium w przykładowym katalogu kryteriów powoduje, że instytucje zamawiające zbyt rzadko w specyfikacji istotnych warunków zamówienia wskazują na konieczność udowodnienia przez wykonawców, iż proponowane przez nich rozwiązania mają charakter innowacyjny.

Zmiana art. 91 ust. 2 ustawy przyczyni się więc do tego, że większe znaczenie nadane zostanie kryterium innowacyjności proponowanych rozwiązań, a tym samym promowani

będą tacy wykonawcy, którzy udowodnią, że będą umieli zrealizować dane zamówienie w sposób gwarantujący innowacyjność proponowanych rozwiązań.

Należy z całą mocą podkreślić, że promowanie najlepszych technologicznie, innowacyjnych rozwiązań może przyczynić się do osiągnięcia trwałego wzrostu gospodarczego.

5. Przewidywane skutki finansowe projektu

W ocenie projektodawców wprowadzone zmiany nie będą miały negatywnych skutków dla budżetu państwa. Co więcej jest wysoce prawdopodobne, że w dłuższej perspektywie czasowej projektowane zmiany przyczynią się do zmniejszenia wydatków budżetu państwa. Należy bowiem pamiętać, że rozwiązania innowacyjne technologicznie są na ogół znacznie tańsze w użytkowaniu. Inwestycje w innowacyjność należy więc uznać za inwestycje o wysokiej stopie zwrotu.

6. Zgodność regulacji z prawem Unii Europejskiej

Projektowana ustawa dotyczy materii, która jest uregulowana w Dyrektywie nr 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane, dostawy i usługi (Dz. U.UE. L z dn. 30 kwietnia 2004 r.) Należy wyraźnie stwierdzić, że projektowane rozwiązania są w pełni zgodne z wytycznymi ww. Dyrektywy.

W przypadku projektowanych zmian w ust. 2 art. 91 ustawy – Prawo zamówień publicznych, rozważenia wymaga zgodność projektowanej normy z tym przepisem Dyrektywy, który określa kryteria udzielenia zamówienia. Za przedmiot kontroli należy więc uznać projektowany art. 91 ust. 2, zaś wzorzec kontroli powinien stanowić art. 53 ust. 1 ww. Dyrektywy. Wskazany artykuł Dyrektywy stanowi, że „bez uszczerbku dla krajowych przepisów ustawowych, wykonawczych lub administracyjnych dotyczących wynagradzania z tytułu niektórych usług, kryteriami na podstawie, których instytucje zamawiające udzielają zamówień publicznych są:

a) w przypadku gdy zamówienia udziela się na podstawie oferty najkorzystniejszej ekonomicznie z punktu widzenia instytucji zamawiającej, różne kryteria odnoszące się do danego zamówienia publicznego, przykładowo: jakość, cena, wartość techniczna, właściwości

estetyczne i funkcjonalne, aspekty środowiskowe, koszty użytkowania, rentowność, serwis posprzedażny oraz pomoc techniczna, termin dostarczenia lub czas dostarczenia lub realizacji;
lub

a) wyłącznie najniższa cena”.

Projektowana zmiana art. 91 ust. 2 ustawy – Prawo o zamówieniach publicznych, polegająca na dodaniu kryterium „innovacyjności proponowanych rozwiązań” do katalogu możliwych kryteriów oceny oferty jest bez wątpienia w pełni zgodna z art. 53 Dyrektywy. W projektowanym art. 91 ust. 2 ustawy wskazano podobnie jak w art. 53 ust. 1 lit. a) Dyrektywy, iż o wyborze oferty może decydować szereg kryteriów odnoszących się do danego zamówienia. Choć w katalogu kryteriów wymienionych w Dyrektywie nie pojawia się „innovacyjność proponowanych rozwiązań”, to jednak wskazany w Dyrektywie katalog poprzedzony jest słowem „przykładowo”, co wskazuje, że w prawie krajowym mogą pojawić się także inne kryteria, pod tym warunkiem, że „odnoszą się one do danego zamówienia”. Kryterium „innovacyjności proponowanych rozwiązań” jest kryterium związanym z przedmiotem zamówienia, także należy uznać, iż nie ma przeszkód by figurowało ono wśród możliwych kryteriów udzielenia zamówienia.

Projektowana regulacja jest więc w pełni zgodna z prawem Unii Europejskiej.